

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvcvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1. Vtrum sedeat ad dexteram patris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

**¶ Super Questionis
quinq[ue]fimamota
us Articulum pri-
mum.**

*De sessione Christi ad dexteram Patris,
in quatuor articulos diuisa.*

Titulus ut sonat.
In corpore articulo distinguitur Autem duos sensus qui sunt, & responderunt uniuersitatem conclusione, scilicet, Vt rogo modo Christus conueniat se ad dexteram Patris. Distinctio est ex parte de leye sedere, quod significat uel regiam quemam, uel regiam iuris iudicariam dignitatem. Immiliceatur quoque distinctio de ly dextera, quod significat uel beatitudinem Patris, uel iudicariam seu regiam potestatem. Declaratur tunc conclusio, & firmatur auctoritatis Augustini.

Conducite pro tota hac materia duo. Primum est, quod tam dexteram quam dexteram sumitur non proprie, sed metaphorica, ut clare patet in littera. Si tamen de positione Christi in quantum homo queratur, an sit uel sedens in celo, dicendum est, quod stat. Et ratio est, quoniam positiones corporis duplíciter assumi possunt, uel in ordine ad officia humana, uel in ordine ad naturam. Et licet secundum officia, diuersi conueniant homini situs: quoniam pugnans est stare, iudicantis sedere &c. secundum tamen naturam unius est naturalis situs scilicet stare: federe enim, cubare, & humiliari, infirmata sit uincillitatis natura lute. Vnde cum Christus ad uitam impossibilem resurrexit, naturali situ proprio naturae in sua beatitudine, que est stare, uide.

Secundum est, quod federe metaphorice sumptum in propria to importat uel quietificare seu habitare, uel regiam, seu iudicariam non potestatem, sed dignitatem. Et in hoc differt a terrena significacione dexteram metaphorice sumptus: dextera enim Patris sumitur tertio modo pro regia seu iudicaria potestate: federe autem

Dende considerandum est de sessione Christi ad dexteram Patris. **E**t circa hoc quaeruntur quatuor.

Primo, Vtrum Christus sedet ad dexteram Dei patris.

Secondo, Vtrum hoc conueniat sibi secundum diuinam naturam.

Tertio, Vtrum conueniat sibi secundum humanam naturam.

Quarto, Vtrum hoc sit proprium Christi.

ARTICULUS PRIMUS.

Vtrum Christo conueniat sedere ad dexteram Dei patris.

Ad PRIMUM ergo dicendum quod (sicut Damas. * dicit in 4. lib.) non localem dexteram Patris dicimus: qualiter enim qui incircumscribilibus est, localem adipiscetur dexteram? Dextera enim & sinistra sunt differentiae positionum corporali: sed nihil corporale conuenit Deo: quia Deus spiritus est, ut habetur Ioan. 4. ergo videtur quod Christus non sedeat ad dexteram Patris.

Prat. Si aliquis sedet ad dextram alicuius, ille sedet ad sinistram eius. Si ergo Christus sedet ad dexteram patris, sequitur quod pater sedeat ad sinistram Filii, quod est inconveniens.

Prat. Sedere & stare uidetur D oppositione habere: sed Stephanus dicit act. 7. Ecce video celos apertos, & Filium hominis stantem a dextris uirtutis Dei, ergo uidetur quod Christus non sedeat ad dexteram Patris.

SED CONTRA est, qd dicit Mar. vlt. Dominus quidem Iesus postquam locutus est eis, ascendit in celum, & sedet a dextris Dei.

RESPON. Dicendum, qd nominis sessionis possumus duo intelligere, uidelicet quietem, secundum illud Luc. vlti. Sedete hic in ciuitate: & etiam regiam uel iudicariam potestatem, secundum illud Proi. 20. Rex qui sedet in folio iudicij, dissipat omne malum intuitu suo. Vt roq; ergo modo Christo conuenit sedere ad dexteram Patris. Vno quidem modo, inquantu[m] aeternaliter manet incorruptibilis in beatitudine Patris, que eius dextera dicitur, s[ed] illud Psal. 15. Delectationes in

a dextera tua usque in finem. Unde Aug. * dicit in lib. de Symbolo, Sedet ad dexteram Patris: Sedere, habitare intelligite, quomodo dicimus de quocunque homine, in illa patria fudit per tres annos. Sic ergo credit Christus habitare in dextera Dei patris: beatus enim est, & ipsius beatitudinis nomen est dextera Patris. Alio modo, dicitur Christus sedere in dextera Dei patris, inquit Patri correognat, & ab eo habet iudicariam potestatem: sicut ille qui considerat regi ad dextram, assidet ei in regnando, & iudicando. Vnde Aug. t[em]p[or]e dicit in alio sermone de Symbolo, Ipsam dexteram, intelligite potestatem, quam accepit ille homo suscep[ta]us a Deo, ut ueniat iudicatus, qui prius uenerat iudicandus.

Ad SECUNDUM dicendum quod (sicut Damas. * dicit in 4. lib.) non localem dexteram Patris dicimus: qualiter enim qui incircumscribilibus est, localem adipiscetur dexteram? Dextera enim & sinistra corum, qua circunscribuntur sunt, dexteram autem Patris dicimus, gloriam & honorem diuinitatis.

Ad SECUNDUM dicendum, qd ratio illa procedit, s[ed] qd sedere ad dexteram, intelligitur corporaliter. Vnde Aug. t[em]p[or]e dicit in quodam sermone de Symbolo, Si carnaliter acceperimus, qd Christus sedet ad dexteram Patris, ille erit ad sinistram. Ibi autem, si in aeternitate beatitudine, omnis dextera est, quia nulla est ibi miseria.

Ad TERTIUM dicendum, qd (sicut Greg. t[em]p[or]e dicit in Homil. ascensionis) sedere iudicantis est: stare uero pugnans, uel adiuuans. Stephanus ergo in labore certaminis positus, stante uidit, quod adiutorum habuit: sed hunc post ascensionem Marc. sedere describit, quia post ascensionis suae gloriam, iudeo in fine uidebitur.

ARTICULUS II.

Vtrum sedere ad dexteram Patris, conueniat Christo secundum quod Deus.

Ad SECUNDUM sic proceditur. Vide qd sedere ad dexteram Patris, non conueniat Christo, secundum quod Deus. Christus enim, secundum qd est Deus, est dextera patris: sed non uidetur idem esse dextera alicuius, & ille qui sedet ad dexteram eius, ergo Christus, secundum qd est

pro dignitate, ut patet in sequenti articulo. Nec obstat quod in hoc articulo dicitur, quod fessio secunda significatio ne significat regiam, uel iudicariam potestatem: procedens enim Auctor naturali doctrinae ordine de confusis ad divisionem, usus est hic potestatis nomine, prout confundit in le dignitatem, explicatur in sequenti articulo distinctione dignitatem fessorum a potestate, & illa fessio, hanc dexteram attributurus,

*lib. i. c. 4. in
prin. tom. 9.*

*lib. 2. de sym-
bo. c. 7. non
logie a prin.
tom. 9.*

**¶ Super Questionis
quinq[ue]fimamota
us Articulum se-
cundum.**

*lib. 4. ortho.
fid. cap. 2.*

Titulus clarus. In corpore una conclusio: Christus secundum quod Deus sedet ad dexteram Patris, Probatur. Sedere ad dexteram Patris nihil aliud est, quam simul cum Pare gloriam deitatis, & beatitudinem & iudicariam potestatem immutabiliter, & regaliter habere, ergo. Antecedens declaratur, ponendo tres significaciones dexterarum & duas fessiones. Consequencia probatur: quia totum illud conuenit Christo, secundum quod Deus. Et quia ponitur in coniunctione illa prepositio Ad, dicens, ad dextram: ideo Auctor subiungit, quod in hac coniunctione ly Ad, duo denotat, distinctionem personalis solam, & solum ordinem originis. Ex eo enim quod ly ad, prepositio transiuncta est: ac per hoc, accessum quendam unius ad alterum in hac materia designat: & huiusmodi accessus secundum rem, sine distinctione & ordine nequaquam intelligi: & cum inter personas clinicas nulla sit distinctione nisi personalis, & nullus sit ordo, nisi originis, consequens necessario fuit, ut ly ad, solam personalē distinctionem solūque originis ordinē importaret.

*Homil. 29. in
Euang. post
med. illius.*

*Heb. 1. lec. 3.
& lec. 6. pri.
& c. 8. lec. 7.
& capit. 19.
lec. 1.*

Saper